

III. Przegląd prawodawstwa

1. Prawo karne i proces karny wszystkich dzielnic.

(Od 1. kwietnia 1923 do 21. listopada 1924.)

W poprzednich rocznikach „Ruchu” (w szczególności: 1921 Nr. 3, str. 530 nast, 1922 Nr. 3, str. 519 nast. oraz 1923 Nr. 3, str. 455 nast.) wskazywałem w Przeglądzie Prawodawstwa przy omówieniu każdego aktu ustawodawczego, jaka jest treść jego postanowień i na czym polega zmiana w stosunku do przepisów poprzednio obowiązujących. Wobec szybko po sobie następujących zmian musiałem jednak uznać tak dokładne opracowanie przeglądu prawodawstwa za zbędne, gdyż nieraz najbliższe dni czyniły pracę bezprzedmiotową w całym szeregu ustępów. Dlatego obecnie ograniczam się do chronologicznego wymienienia aktów ustawodawczych, aby czytelnikowi oszczędzić żmudnego szukania w poszczególnych zeszytach Dz. Ust., a tylko wówczas, gdy nagłówek omawianej ustawy nie daje wystarczającej informacji o jej treści lub jeżeli: rozchodzi się o nader ważne zmiany obowiązującego ustawodawstwa, przytaczam pokrótce treść lub istotę zmiany.

1. Ust. z 24/3. 1923¹⁾ (Dz. Ust. Nr. 38. poz. 250) w przedmiocie przepisów tymczasowych o języku urzędowym w sądownictwie i notaryacie w Wojew. Poznańskim i Pomorskim.

2. Ust. z 24/3. 1923²⁾ (Dz. Ust. Nr. 43. poz. 292) w przedmiocie kosztów sądowych i opłat w Wojew. Poznańskim i Pomorskim.

3. Rozp. Rady Min. z 11/5. 1923 (Dz. Ust. Nr. 53. poz. 366) w przedmiocie właściwości sądów i postępowania w sprawach o lichwę wojenną w Wojew. Poznańskim i Pomorskim.

4. Ust. z 1/6. 1923. (Dz. Ust. Nr. 60. poz. 435) w przedmiocie uchylecia ustawy z 18/3. 1921. (Dz. Ust. Nr. 30. poz. 177) o zwalczaniu przestępstw z chęci zysku, popełnionych przez urzędników, oraz uzupełnienia artykułu 149 K. K. z r. 1903 (t. j. K. K. rosyjsk.)

¹⁾ Ogłoszona w Nrze Dz. Ust. z 12/4. 23.

²⁾ Ogłoszona w Nrze Dz. Ust. z 24/4. 23.

Uzupełnienie dotyczy rozciągnięcia sankcji karnej za usiłowane nakłonienie urzędnika zapomocą łapówki do przestępstwa także na wypadki:, gdy przestępstwo, do którego usiłowano nakłonić, jest wykroczeniem (dotychczas tylko zbr. lub wyst.)

5. Ust. z 1/6. 1923 (Dz. Ust. Nr. 61. poz. 445) dotycząca brzmienia ustawy o postępek, karnem w Wojew. Poznańskim i Pomorskiem.

Niem. ustawa o postępek, karnem obowiązuje w Wojew. Pozn. i Pomors. w brzmieniu rozporządzenia Ministra Spraw. z 16/6. 1922. (Dz. Ust. Nr. 46, poz. 398), zmieniającego dla górnośląskiej części Wojew. Śląskiego przepisy niem. ust. o postępek, karnem.

6. Ust. z 11/8. 1923 (Dz. Ust. Nr. 90. poz. 704) w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw karnych oraz przepisów karno-administracyjnych, skarbowych i dyscyplinarnych, obowiązujących w b. dzielnicy austrj.

Dotyczy przeważnie podwyższenia kwot pieniężnych, zatem w tych punktach bezprzedmiotowa wobec reformy waluty.

7. Ust. z 11/8. 1923 (Dz. Ust. Nr. 92. poz. 721), zmieniająca niektóre przepisy karne, obowiązujące w Woj. Poznańskim i Pomorskiem oraz w górnośląskiej części Wojew. Śląskiego.

Obok podwyższenia kwot pieniężnych (obecne bezprzedmiotowe) stwarza możność odroczenia grzywny lub uiszczenia jej na raty, zamiany kary pozbawienia wolności na grzywnę poza wypadkami nieściągalności grzywny i orzeczenia grzywny obok kary pozbawienia wolności, przepisanej w ustawie. (§§ 27 a. 29 a. b. K. K.).

8. Ust. z 11/8. 1923 (Dz. Ust. Nr. 92. poz. 722) w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw karnych oraz przepisów karno-administracyjnych, skarbowych dysc. obowiązujących w b. dzielnicy ros.

Dotyczy podwyższenia kwot pieniężnych, zatem obecnie bezprzedmiotowa.

9. Rozp. Rady Min. z 22/10. 1923 (Dz. Ust. Nr. 109. poz. S58) oraz z 17/12. 1923 (Dz. Ust. Nr. 135. poz. 1121) w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych.

Ustawy wymienione wyżej pod 5—7 upoważniły Radę Min. do dalszego podwyższania kwot pieniężnych w miarę spadku waluty. Z tego upoważnienia skorzystała Rada Min..

wydając niniejszem rozporządzenie dla wszystkich dzielnic. (Obecnie bezprzedmiotowe.)

10. Dostosowaniu ustawowych kwot pieniężnych do reformy waluty są poświęcone:

A. Rozp. Rady Min. z 21/1 1924 (Dz. Ust. Nr. 9. poz. 89) w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych tudzież w przedmiocie zastosowania złotego (franka złotego) do obliczania niektórych z tych kwot.

B. Zmieniające powyższe (wymienione pod A) rozp. dwa rozporządzenia Rady Min. z: 19/3. 1924 (Dz. Ust. Nr. 30. poz. 302) oraz z 16/6. 1924 (Dz. Ust. Nr. 52. poz. 529).

C. Rozp. Rady Min. z 26/3 1924 (Dz. Ust. Nr. 32 poz. 322) w przedmiocie zmian niektórych kwot pieniężnych w ustawie o sądach przemysłowych i w ustawie zawierającej; ordynację dla rozjemców, obowiązujących na obszarze Wojew. Poznańskiego i Pomorskiego oraz górnośląskiej części Wojew. Śląskiego.

(Ordynacja dla rozjemców z 29/3. 1879. Zb. U. Pr. str. 321. obowiązuje na obszarze Wojew. Poznańskiego i Pomorskiego w brzmieniu ustalonym ustawą z 21/1. 1921. Dz. Ust. Nr. 13. poz. 75 i rozporządzeniem Ministra b. dzielnicy pruskiej z 30/7. 1921. Dz. Ust. Nr. 71 poz. 485, a w górnośląskiej części Wojew. Śląskiego w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwość): z 6/12. 1922. Dz. Ust. Nr. 110 poz. 1011).

D. Zastosowaniem złotego do kosztów i opłat sądowych zajmują się:

a) dla Wojew. Poznańskiego i Pomorskiego rozp. Rady Min. z 25/2. 1924 (Dz. Ust. Nr. 19. poz. 187).

b) dla górnośląskiej części okręgu Sądu Apel. w Katowicach rozp. Rady Min. z 9/5. 1924 (Dz. Ust. Nr. 43 poz. 452).

11. Ust. z 11/4. 1924 (Dz. Ust. Nr. 43 poz. 449) w przedmiocie kosztów sądowych i opłat w górnośląskiej części okręgu Sądu Apel. w Katowicach.

12. Rozp. Min. Sprawiedl. z 7/6. 1924 (Dz. Ust. Nr. 49 poz. 501), wydane w porozumieniu z Mim. Skarbu i Spraw Wewn. o opłatach za czynności sądowo-lekarskie na obszarach, na których obowiązują: ros. ustawa postępow. karnego z r. 1864 i austrj., ustawa o postępow. karnym z r. 1873.

13. Ust. z 12/6. 1924 (Dz. Ust. Nr. 56 poz. 562) w przedmiocie opłat sądowych na obszarze Sądów Apel. Krakowskiego i. Lwowskiego oraz Sądu Okręg. Cieszyńskiego.

14. Rozp. Prezydenta Rzplitej z 29/6. 1924 (Dz. Ust. Nr. 56 poz. 574) o lichwie pieniężnej.

Maksymalna stopa 24% rocznie. Właściwość Sądów Powiat. (Pokoju).

Do tego rozp. Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości z 14. 11. 1924 (Dz. Ust. Nr. 99. poz. 922), które uchyliło rozporządzenia z 1/8, 1924 (Dz. Ust. Nr. 70. poz. 684), z 1/9. 1924 (Dz. Ust. Nr. 78. poz. 758) i z 18/9 1924 (Dz. Ust. Nr. 84. poz. 808).

15. Ust. z 23/5. 1924 (Dz. Ust. Nr. 61 poz. 609) o powszechnym obowiązku służby wojskowej..

Postanowienia karne mieści Rozdział XVI. (art. 87—109).

16. Ust. z 31/7. 1924 (Dz. Ust. Nr. 78. poz. 757) o języku urzędowania sądów, urzędów prokuratorskich i notariatu.

Dotyczy przyznania uprawnień językom: ruskiemu, białoruskiemu i litewskiemu. Z dniem wejścia tej ustawy w życie (1/10. 1924) straciły moc obowiązującą przepisy dotychczasowe z wyjątkiem przepisów obowiązujących w Województwach: Poznańskim, Pomorskiem i Śląskiem. P. wyżej pod 1.

Niniejszy przegląd sięga do Nr. 100/24. Dz. Ust. włącznie (z 21/11. 1924).

Prof. Dr. Józef Jan Bossowski (Poznań).